

PINAR

1989
SAYI:
50

ÜRETİCİSİNİN GAZETESİ 25.000 ADET BASILIR PARASIZ DAĞITILIR

**MÜBAREK
RAMAZAN
BAYRAMINIZ
KUTLU OLSUN**

Pınar Süt'ün dağıttığı ithal düvelerin sayısı 5.000'i aştı

Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığınca ABD'den ve Batı Almanya'dan ithal edilerek Pınar Süt tarafından üreticilerimize dağıtılan gebe düvelerin sayısı 5.000'i aşmış bulunmaktadır. İthal edilen bu değerli damızlıkları tüm üreticilerin istifadesine sunarak bölgemizdeki hayvan varlığının nitelik ve nicelik yönünden gelişmesine katkıda bulunmak ve sonuçta üreticilerin yüzünü gülderebilmek amacıyla bu zorlu hizmeti 2 yıldır sürdürmekte olan Pınar Süt, hedeflenen gelişmelerin görülmeye başlamasından büyük gurur duymaktadır. Dağıtılan hayvanların bölgeye sağladığı süt potansiyeli şu

anda günde 100 tonun üzerindedir. Bu hayvanlardan doğan binlerce buzağının da hızla verim verme dönemine yaklaştıkları düşünülürse önümüzdeki yıllarda bölge sütcülüğüne olan katkının büyüklüğü daha da ciddi olarak fark edilecektir.

Bu konunun önemini bir kez daha vurgulayarak hepimizin emekleri ile getirilen bu hayvanların büyük titizlikle korunması gerektiği, devletin de bu değerli hayvanları yok olmaması için daha geniş teşvik sistemleri ile desteklemesi gerektiğini bir kez daha hatırlatmayı uygun görmekteyiz.

Yetişkin ineklerin konsantre yemle beslenmesi

Bilindiği gibi bölgemizdeki ineklerin beslenme ihtiyacını karşılayacak konsantre yemler genellikle arpa, mısır, ayçiçeği küspesi, buğday kepeği, pamuk tohumu küspesi, buğday, vitamin ve mineral katkılarından meydana gelmektedir.

Çiftçi bu tür yemleri ister yem fabrikalarından alsın, ister çiftliğinde kendisi üretsün sonuçta pahalıya mal olduğu için oldukça dikkatli ve verimli bir şekilde kullanılmaları gerekir.

Konsantre yemlerin verimli bir şekilde kullanılabilmesi için:

1- Öncelikle bu tür yemlerin tüketim öncesi israfını önlemek gerekir (sağlam çuvallarda muhafaza etmek, yem yığınlarının dağılıp saçılmasını önlemek vb.)

2- Her ineğin kendisi için planlanan miktarda yem yemesi sağlanmalıdır.

3- Her yemlemede gerektiği kadar yem verilmelidir.

4- İneğin günlük istihkakı bir öğünde verilmemelidir.

5- Yem deposu, temiz ve düzenli olmalı, depoda fare zehiri ve diğer tarım ilaçları bulunmamalıdır.

Sağım esnasındaki beslemede dikkat edilecek hususlar:

1- Her inek için günlük üretimleri göz önüne alınarak rasyonlar hazırlanmalı veya;

2- Sürüdeki yakın verime sahip ya da aynı laktasyondaki inekler gruplara bölünerek besleme yapılmalıdır.

3- İneğe sağım süresince rahatlıkla tüketebileceği kadar yem verilmelidir. (genellikle 2 kg)

4- Her inek numara veya özel işaretler vasıtasıyla tanınmalıdır.

5- İnekler sağımhaneye girer girmez yem vermeye başlanmalıdır.

Sağım zamanı dışında konsantre yem verilmesi

1- Konsantre yemler sadece sağım esnasında verilmek zorunda değildir.

2- Bu yemler az miktarda ve sık verilirse daha faydalıdır.

3- Yüksek verimli hayvanlar daha sık beslenmelidir.

4- Konsantre yemlerin gereğinden fazla verilmesi metabolik bozukluklara yol açarak gelişmeyi durdurucu ve süt veriminin düşmesine yol açan acidosis ve ketosis gibi hastalıkların ortaya çıkmasına yol açar.

Ne kadar konsantre yem verilmelidir?

1- Kaba yemler sütçülüğün temelini teşkil eder.

2- Genel bir kural olarak sağılan inekler günde kendi vücut ağırlıklarının %3'ü kadar kuru madde yemelidirler. Örneğin silaj genellikle %20-30 arasında kuru madde ihtiva eder. Bu nedenle 30 kg silaj 6-9 kg kuru madde vermek demektir.

3- Kuru ot gibi diğer kaba yemler, ortalama %90 oranında, yüksek miktarda kuru madde içerirler. Bu nedenle 10 kg kuru ot 9 kg kuru maddeye tekabül eder.

4- Genel bir kural olarak yukarıda belirtilen oranlarda uygulanan bir kaba yem rasyonu hayvanın yaşam payı için gerekli olan besin maddelerini karşılayacaktır. Kuru yonca gibi kaliteli bir kaba yem kullanılırsa hayvanın yaşam payına ilave olarak bir miktarda verim payı için yeterli olacak besleme yapılmış olur.

5- Bu nedenle hayvana ne kadar konsantre yem verileceğini tesbit etmeden önce kullanılacak kaba yemin kalitesi de tesbit edilmelidir.

6- Hayvanın günlük ihtiyacı olan kuru madde miktarının % 50 kaba yem, % 50 konsantre yem kökenli olmasına dikkat edilmelidir.

ÖRNEK:

● İneğin vücut ağırlığı 500 kg kabul edilirse

● Alması gereken kuru madde miktarı = 15 kg/gün (ağırlığın %3'ü)

Bunun %50'si kaba yem kökenli olacaktır için 7.5 kg kuru maddeye tekabül edecek şekilde 8 kg kuru ot veya 22.5 ile 37 kg arasında silaj verilebilir.

NOTLAR:

● Kaliteli kaba yem iyi bir süt veriminin anahtarıdır.

● Verilen kaba yem ne kadar kaliteli olursa o kadar az konsantre yeme gerek duyulur. Dolayısıyla yem tüketiminde en ekonomik verim elde edilmiş olur.

● Kaba yem ne kadar kötü olursa (saman gibi) o oranda daha fazla konsantre yeme ihtiyaç duyulacaktır.

● 1 kg kaliteli konsantre yem genellikle 2 lt süt elde etmek için yeterli oranda enerji ve protein içerir.

● Kurudaki ineklere silaj, kuru yonca gibi iyi kalitede kaba yemler verildiğinde çok fazla konsantre yeme gerek duymazlar.

**M.R.FOSTER,
İNGİLTERE**

SIĞIRLARDAN SUNİ TOHURLAMANIN FAYDALARI

● Dursun KARAIŞLI
Veteriner Hekim

Suni tohumlamanın, tabii tohumlamaya oranla bir çok yararları herkesce bilinmektedir. Bunların başında en iyi erkek damızlıklardan geniş bir yetiştirici topluluğunun yararlanması gelmektedir. İyi bir yetiştirici, özelliklerini yavrularına geçiren ve denenmiş erkek damızlıklardan yararlanmayı daima ister. Oysa ki, bir erkek damızlığın denenmesi için zamana ihtiyaç vardır. Sütçü ırk boğa için bu süre 4-5 yıldır. Böyle bir erkek damızlığa, her yetiştiricinin sahip olması da olanak dışıdır.

Bazı genital (üreme) organ hastalıklarının da tabii tohumlama yoluyla hayvandan hayvana bulaşma olasılığı vardır. Oysa suni tohumlamayla, boğaların bu gibi hastalıklara yakalanmasını önlediği gibi, aynı hastalıkların inekten ineğe bulaşmasını ve yayılmasını da önler. Bu gruptaki hastalıklar genellikle ineklerde kısırılığı oluştururlar. Böylece suni tohumlama, bir çok sürede üreme organlarının hastalıklarına karşı korunmada başvurulan önemli bir yöntemdir. Bazanda bir erkek damızlık normal olarak tabii aşım yapamaz veya çabuk yorulur ve ancak bir dönemde birkaç dişiye aşım yapabilir. İşte bu gibi oluşumlarda suni tohumlamadan yararlanılır ve hayvandan yararlanma süreside arttırılır. Tabii aşımın yapılamadığı durumlarda

olur. Örneğin erkek ve dişi arasında gerek cüsse, gerekse ağırlık bakımından fark vardır ki genellikle yaşlı erkek damızlıkların genç dişilere aşım yaptıklarında görülür ve sonunda suni tohumlama yöntemine başvurulur. Sürünün içerisinde aşım yaptırmak ama-

ciyla erkek damızlık bırakmayıp suni tohumlama yöntemine gidilirse dişi hayvanların üretme faaliyetide kontrol altına alınmış olur.

Suni tohumlama uygulanan bölgelerde, erkek damızlığın bakım ve besleme giderleri ile çevresi için zararlı olma durumunda ortadan kalkar. Örneğin boğayı ele alırsak bunlarda bir öldürme içgüdüğü vardır, hiç ümit edilmeyen ve sakın oldukları bir anda çevresi için tehlikeli olabilirler. Her sene bir çok insanın boğalar tarafından öldürüldüğü veya yaralandığı eldeki istatistiklerden anlaşılmaktadır. Amerika'da yapılan istatistiklere göre, sütçü

ırk boğalar bu yönden en tehlikeli olanlardır.

Bir boğa için yapılan yem ve bakım giderleri ile fazladan bir inek beslemek mümkün olduğu gibi, sürünün suni tohumlama masraflarının büyük bir kısmında karşılanmış olur. Yapılan çalışmalara göre bir ineğin suni tohumlama yönünden gideri, aynı ineğin boğa ile tabii olarak tohumlanmasındaki giderin yaklaşık yarısı kadardır.

Genç bir erkek damızlığın denenmesinde suni tohumlama yoluyla kısa zamanda yapılır. Çünkü kısa bir süre içerisinde, birkaç gün yahut bir hafta boğanın denenmesine yetecek ineği tohumlamak mümkün olur.

Bazı dişilerde anormal durumlar mevcuttur ve bu durumlar suni tohumlama ile giderilebilir. Bununla beraber, bazı üreme organ bozuklukları olan dişilerde de suni tohumlama yoluyla mutlak gebelik sağlanacağını söylemek yanlış olur. Böyle güç gebelik elde edilen dişiler üzerinde ayrıca durmak gerekir.

Suni tohumlama yardımıyla belirli bölgelerde üstün vasıflı ve bir örnek sürülerin meydana gelmesi çevre pazarlarındaki alımlarda dikkati çeker. Suni tohumlama yardımıyla yetiştirme-deki kayıtlar kontrol altına alınabildiği gibi, erkek damızlıkların aşırı çalışmaları da önlenir.

Siğirilerde yeni doğan yavruların bakımı

Doğum olduktan hemen sonra buzağının ağız ve burnundaki mukozlar (yapışkan maddeler) alınarak kolay solunum yapması sağlanmalıdır. Eğer buzağı nefes alıp veremiyorsa yapay solunum yapılmalıdır. Yapay solunum için buzağının göğüs kafesine aralıklarla hafif hafif basılmalıdır. Aynı zamanda ağız emilerek temizlenmeli ve dil dışarıya çekilmelidir. Yavrunun düzgün olarak nefes alıp vermesi sağlandıktan sonra vücudu kuru bir bezle silinmeli ve eğer hava yavruyu üşütecek kadar soğuksa yavru bir battaniye vs. ile sarılmalıdır.

Yeni doğan yavrunun muhtaç olduğu en önemli şey temizliktir. Hayvan barınakları genellikle pis ve mikropludur, verimi olumsuz etkileyen pislik yeni doğan yavruları ölüme bile götürebilir. Yavrunun mikrop kapmaya en müsait yeri göbek kordonudur. Yavru ana karnında iken beslenmesini göbek kordonu ile yapar. Doğumda bu kor-

don ana rahmine bağlandığı yerden kopar ve mikropların girişi için ideal bir bölge olur. Bunu önlemek için göbek kordonu doğumdan hemen sonra yavru göbeğinin 5-6 cm ilerisinden bolca tentürdiyotlanmalıdır ve tentürdiyotlu bir ipe sıkıca bağlanıp bağlama yerinin 1 cm ötesinden yine tentürdiyotlu bir makasla kesilir. Kesilen yer yine tentürdiyota batırılır.

Yeni doğan yavruların tutulacağı yerin temizliğinden başka, yeterli derecede sıcakta olması gerekir. Soğuk mevsimlerde bu yerlerin şu veya bu şekilde ısıtılması gerekir. Buzağılar için ilk hafta ısının 15-20 °C olması yeterlidir. Bundan sonraki haftalarda sıcaklık tıdricen düşürülür ve hayvanlar 1 aylık olduktan sonra 10-12 °C'lik sıcaklık yeterlidir.

Yeni doğan hayvanların beslenmesi de çok önemlidir. Sağlıklı bir buzağı doğumdan sonra 1 saat içinde ana-

sını emer. Bunun için memeler dezenfektanlı suyla temizlenmeli ve birkaç damla süt ve kaba sağılmalıdır. Buzağı memeyi bulamıyorsa ona yardım edilmeli, bunun için buzağı tutularak süt ağzına sağılmalıdır. Sütün tadını alan hayvan emzirmeye çalışır ve bir süre sonra anasını emer. Doğum yapan hayvan 3-5 gün kadar ağız sütü (kolostrum) verir. Yavrunun bu sütü kısa sürede alması gerekir. Yavru ana karnında iken sindirim sisteminde katılaşmış maddeler (meconium) birikir. Ağız sütü bu maddelerin kolayca sökülmesi sağlar. Ayrıca kolostrum içindeki maddeleri yavrunun hastalıklara karşı direncini artırır.

Kolostrum bu nedenlerle yavruya mutlaka içirilmelidir. Kolostrum yapay emzirme yöntemiyle verilecekse 3-4 kg'ı vücut sıcaklığında (37-38 °C) üç öğünde verilmelidir.

● Ziraat Yüksek Mühendisi
İlyas Necati ÖKTEM

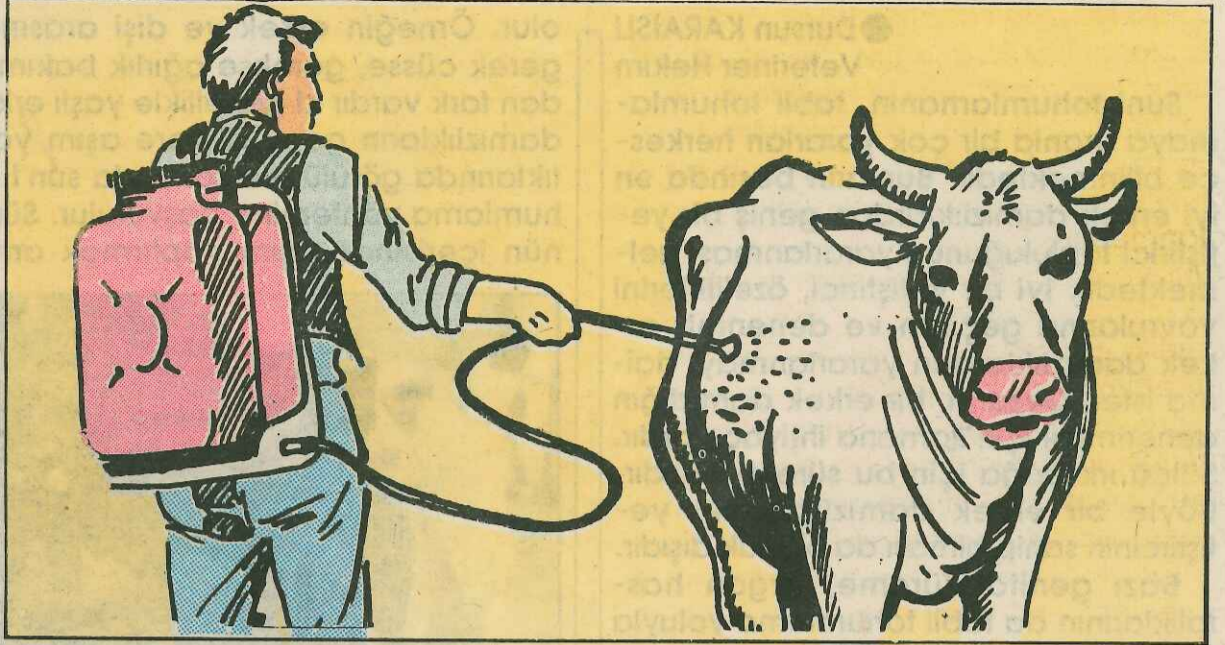
Sığırlarımıza kan hastalıklarını bulaştırma

Gültekin AKTAŞ
Veteriner Hekim

Yaz mevsiminde sığırlarımızda büyük ekonomik kayıplara sebep olan sıtma gibi kan paraziter hastalıkları, kenelerle bulaşmakta ve yayılmaktadır. Keneler, hastalık etkenlerini, hastalanmaksızın taşımakta ve sağlıklı bir hayvanın kanını emerken bulaştırmaktadır.

Sığırlarda yaşayan kene cinsleri çoktur. Bunlardan hastalık bulaştıran ve yayanlar, MERA ve BARINAK keneleri olmak üzere iki grupta toplanır.

MERA KENELERİ: Hayvanlar, bu keneleri meradan aldıkları için bunlara mera keneleri adı verilmektedir. Şekilleri ovaldir, aç oldukları zaman yassı

Kene öldürücü ilaçların püskürtme şeklinde kullanılması

Kene istilasına uğramış bir sığır.

ve 3-4 milimeetre, kan emdikten sonra yuvarlak bir şekil alırlar ve büyüklükleri 1-2 santimetreye ulaşırlar. Ayak uçlarında yastıkcıklar olduğundan, otlara, çalılara ve hayvanlara kolayca tırmanabilirler. Meralarda uzun bir süre kalabilirler. Bir dişi kene 5000 ve daha fazla yumurta bırakır. Dişi kene yumurtayı bıraktıktan sonra ölür. Yumurtalardan kenelerin çıkması için 25-30 derece

sıcaklığa ve rutubete ihtiyaç vardır. Nisan ve Mayıs aylarının sıcak ve rutubetli havalarında yumurtadan çıkan keneler 3-4 hafta içinde gelişimlerini tamamlayarak erişkin hale gelirler. İklim şartları müsait oldukça bu şekilde çoğalma devam eder.

Mera kenelerinin yaşamaları ve gelişmeleri için muhakkak sürette konakçıları olan hayvanların kanlarını veya doku sıvılarını emmeleri lazımdır.

BARINAK KENELERİ: Bunlar ahır, ağıl ve kümes gibi hayvan barınaklarının çatlak, oyuk ve girintili kısımlarında yaşarlar. Yaşam devrelerinde geçici ve belirli sürelerde hayvanların kanını emerler. Bunun dışındaki zamanlarda hayvan barınaklarının çatlak ve oyuklarında saklanır ve yumurtalarını buraya bırakırlar. Dişiler yumurtaları bıraktıktan sonra ölmezler. Yumurtadan çıkan yavrular, gelişme devrelerini hayvanların kanlarını veya doku sıvılarını emerek erişkin hale gelirler. Ayak uçlarında mera kenelerindeki gibi yastıkcıklar olmadığından düz zeminlere tırmanamazlar.

KENELERİN ZARARLARI: Keneler, hayvanların kan ve vücut sıvılarını emmek için derilerini deler ve buralara yapışırlar. Kenelerin deride açtıkları yaralar-

dan mikroplar girerek çeşitli hastalıklar meydana getirirler. Keneler, hayvanların kanlarını emerek ve hasil ettikleri kaşıntılarla onları huzursuz ederler, hayvanlar zayıflarlar ve verimleri azalır. Ayrıca, kanun pıhtılaşmasını önlemek için keneler tükrük salgırlarlar, tükrüklerinde bulunan zehirli bir madde hayvanlarda önce arka, sonra ön ayaklarda, boyunda ve solunum sisteminde felçler meydana getirir. Eğer kene, sıtma hastalığı etkenini de taşıyorsa, bu hastalığı da bulaştırır ve yayar. Şüphesiz kenelerin, en zararlı ve tehlikeli zararları, sıtma gibi kan paraziter hastalıklarını bulaştırmalarıdır.

KENELERLE SAVAŞ: Kenelerle savaş oldukça zordur. Özellikle mera keneleriyle mücadele zor ve pahalıdır. Bulaşık meralara en az bir yıl hayvan sokulmalıdır. Mümkünse sürülerek suni mera ve çayırılık haline getirilmelidir. Kuru otlar ve çalılar yakılarak imha edilmelidir.

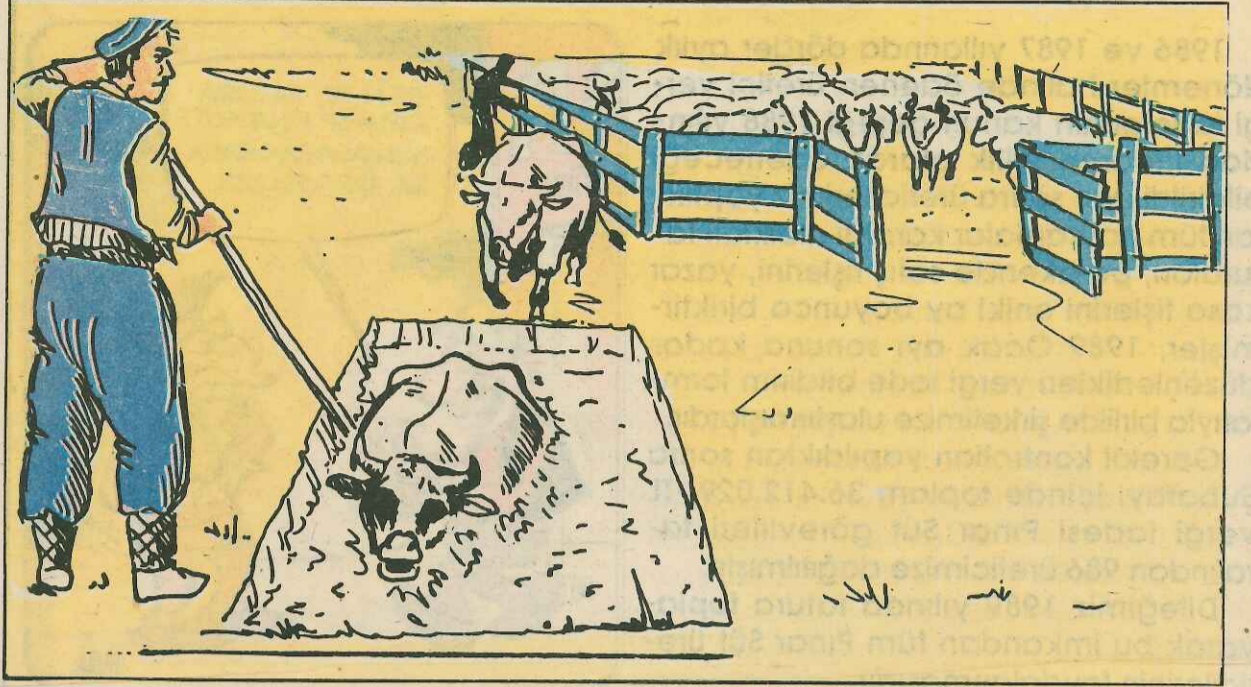
Hayvanların üzerlerindeki ve barınaklarındaki keneler, ilaçlarla imha edilir. Kene öldürücü ilaçlar, sığırlara genellikle püskürtme, yıkama veya banyo tarzındada tatbik edilir. Kenelerin en çok yapıştıkları yerler, karnın altı, ön ve arka bacak içleri, boyun ve kulak içleridir. İlaçların bu bölgelere iyice sözlmesine önem verilmelidir.

n keneleri tanıyalım ve mücadele edelim

Özellikle uzun süre etkili kene öldürücü ilaçlar kullanılırsa, sığırlar kenelerden korunur. Yaz mevsiminde sığırlar mera ya çıkarılmadan önce ve çıkarıldıktan sonrada hiç olmazsa 3-4 haftada bir, uzun süre etkili kene öldürücü ilaçlarla ilaçlanmalıdır.

Ahır ve gezinti yerlerindeki keneleri imha içinde, kenelerin barınabilecekleri delik, çatlak, oyuk ve yıkıntı yerleri tamir ettirmelidir. Kene öldürücü ve uzun süre etkili ilaçlar, badana eriyene karıştırılarak kullanılmalıdır. Ayrıca kene öldürücü ilaçlarla ahır ve gezinti yerleri ilaçlanmalıdır. Kene öldürücü ilaçlar, zehirli olduğundan veteriner hekim tavsiyesine ve kullanılma tarifi-name-sinde önerilen hususlara dikkat edilerek kullanılmalıdır.

Kene öldürücü ilaçların banyo şeklinde kullanılması

Sığırlarda Temizlik

Hayvancılık işletmelerinde ahırların, bakıcıların ve bilhassa süt sağımı yapılan sağımhanelerin, ineklerin temizliği çok önemlidir. Ayrıca hayvanlara yedirilecek yemlerin, yem depolarının küf ve rutubetten yoksun havadar yerlerde muhafazası gerekmektedir. Yemlerin arasına karışan tel, çivi, naylon v.b. gibi yabancı maddelerin gözlenmesi ve arılması hayvanların sağlığı bakımından önemlidir.

Hayvanlara içirilecek suyun da mikropsuz ve çok soğuk olmaması gerekir.

1- HAYVANLARIN TEMİZLİĞİ:

Temiz bir süt ineğinden istihsal edilecek süt de temiz olur, ancak bu çok çabuk bozulabilen besin maddesinin acilen soğutulması muhafaza edilmesi önemlidir. Tımar edilmiş, meme uçları silinip, temizlenmesi ve iyi bakılmış süt ineği daima verimli olur.

Tımar, hayvanların vücudunda biriken toz, çamur, dışkı vs. gibi maddelerin kaşığı, fırça, gebre ile temizlenmesidir. Kalın kıl fırçaları ile hayvanların üzerindeki biriken pislikler temizlenmeli işleme baş bölgesinden başlanmalı ve boyun, göğüs, sırt ve karın bölgeleri, ayaklar temizlenmelidir. Meme daha nazik olduğundan dikkatlice temizlenmelidir. Tımar, sağım esnasında yapılmamalıdır.

Hayvanların uzamış olan tırnakları sık sık kesilmeli, tırnak aralarında biriken pislik ve çamurlar temizlenmelidir.

Boynuzlar da kontrol edilmeli sivri uçları kesilmelidir.

Meme sağımından önce ılık sabunlu su ile güzelce yıkanmalı ve kurulanmalıdır. Dezenfektan madde ile iki sağım arasında bakteri faaliyeti durdurulmalıdır. Bakımsız meme körülenmeye ve rahatsızlanmalara yol açar. Verim azaldığı gibi ineğin değeri de düşer.

Hayvanlara hastalık ve parazitlerden korunmaları için veteriner ilaçlarından uygun dozlarda vücutlarına sürülmelidir. Kene ve uyuz mücadelesi de yapılmaz.

Doğum yapan ineklerin dahatemiz tutulması gerekir. İlk 4-5 gün doğum odasında anesi ile kalan buzağı ana sütü emeceğinden meme uçlarının çok temiz ve mikropsuz olması buzağının sağlığı yönünden önem taşır.

Buzağının göbek kordonu istenilen şartlarda ve dezenfekte edilerek kesilmeli, doğum odasında bol yataklık bulunmalıdır. İneksonunu atmış ise derhal ahırdan uzaklaştırılıp gömülmelidir.

2- AHİPLERİN TEMİZLİĞİ:

Ahırlar kapalı veya açık sistem olabilir. Bilhassa kapalı ve bağlı sistem ahırlarda çok iyi bir havalandırma ve ışıklandırma olmalıdır.

Tavanda açılacak havalandırma bilhassa yaz aylarında ahır içerisindeki amonyak gazının çıkmasına yardımcı olur. Biriken pis kokuları teneffüs eden hayvanlarda solunum yolu bozuklukları meydana geleceğinden konu önemlidir. Ahır tabanlarında bol ve temiz yataklık olmalı, hayvanlar gezinmeye çıktığında pencereler açılarak ahır havalandırılmalıdır. Biriken dışkıları hemen gübrelığe taşınmalıdır.

Ahırların girişine kireç çukuru yapılmalı ve yabancılar sokulmamalıdır. Başka ahırlarda olan bulaşıcı hastalıklar taşınmış olur. Duvarlar kireç badanası yapılmalı, tavanda örümcek ağları temizlenmeli, duvarlardaki yarıklar ve çatlaklar sıvanmalıdır.

Ahırlara yabancı ırklardan hayvan sokulmamalıdır (At, eşek, keçi, manda hatt tavuk vs. gibi) Yemlikler sık sık yıkanmalı ve içirilecek su temiz ve çok soğuk olmamalıdır. Hayvanlar bağlı olduğunda birbirlerinin yemine saldır-

mamalı, dışkılarının üzerine yatmamaları için ara demir borular ile ayırılmalıdır.

3- BAKICININ TEMİZLİĞİ:

Bakıcılar ahırlarda iş elbiseleri ile çalışmalı, kıyafetleri temiz olmalı, sağımhanelere girerken ahırlardaki iş elbisesini çıkarıp, sağım önlüğünü giymelidir. Sağım yapan şahısların bilhassa elleri ve tırnakları temiz olmalı, ahırdan dolaştığı çizme vs. ile sağımhaneye girmemelidir. Yemlerin üzerine kirli ayaklarla basmamalıdır.

Her ineğin sağımından sonra sağım makinesi başlıklarını dezenfektanlı su-ya daldırmalı, elle sağım yapıyor ise ellerini de yıkamalıdır.

4- YEM DEPOLARININ TEMİZLİĞİ:

Hayvanların yiyeceği süt yemi, kuru ot, saman, küspe vs. ızgara üzerinde rutubetsiz, havadar depolarda muhafaza edilmelidir. Depolarda fare ve diğer zararlılarla mücadele edilmelidir. Yemler hayvanlara verilirken içlerinde yabancı madde bulunmamasına dikkat edilmelidir.

Depolar, kireç badanalı ve temiz olmalıdır.

5- SAĞIMHANELERİN TEMİZLİĞİ:

Büyük işletmelerde sağımhaneler ayrı bölme şeklindedir. Sağımhaneler dezenfekte edilmiş, böcek ve sineklerin bulunmadığı bir ortamda ve çok temiz olmalıdır. Sağım makineleri, güğümler, diğer malzemeler temiz olmalı, her sağım öncesi ve sonrası bütün sütle temas eden malzemeler ılık sabunlu su ile yıkanmalı ve kurulanmalıdır.

Sağım bitiminde süt güğümleri derhal soğuma havuzlarına konulmalı, ıslak çuval veya bezler güğümlerin üzerine serilmek suretiyle muhafaza edilebilir.

Mahmut ERKOL
Eğitim ve Öğretim Şefi

PINAR SÜT 1988 YILI SÜT ÜRETİCİLERİ VERGİ İADELERİNİ ÖDEDİ

1986 ve 1987 yıllarında dörder aylık dönemler halinde ödenen üretici vergi iadelerinin kanun gereği 1988 yılından itibaren yıllık olarak ödeneceği bildirildikten sonra üreticilerimiz yaptıkları tüm harcamalar karşılığı aldıkları faturaları, perakende satış fişlerini, yazar kasa fişlerini oniki ay boyunca biriktirmişler, 1989 Ocak ayı sonuna kadar düzenledikleri vergi iade bildirim formlarıyla birlikte şirketimize ulaştırmışlardır.

Gerekli kontroller yapıldıktan sonra Şubat ayı içinde toplam 36.412.029.-TL vergi iadesi Pınar Süt görevlileri tarafından 986 üreticimize dağıtılmıştır.

Dileğimiz 1989 yılında fatura toplayarak bu imkandan tüm Pınar Süt üreticilerinin faydalanmasıdır.

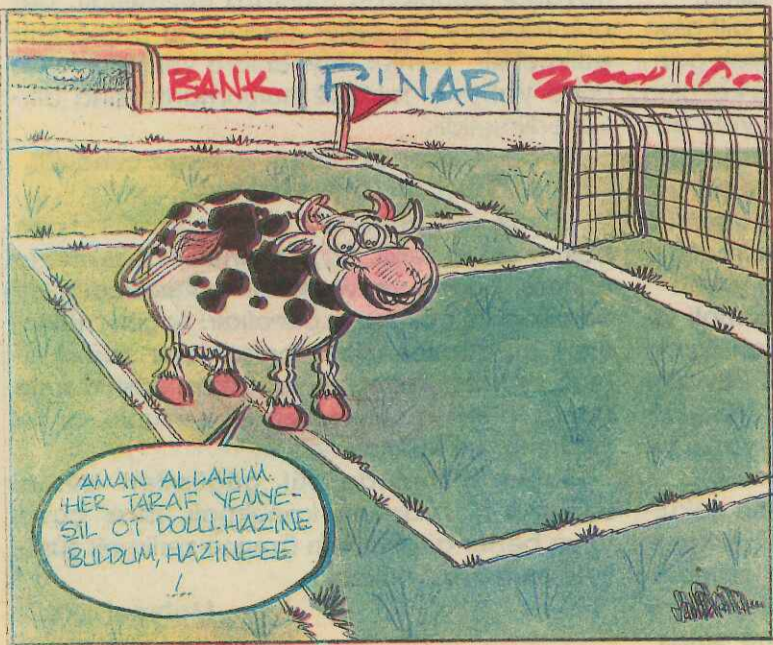

Kurudaki ineklerin beslenmesi

Edindiğim gözlemlerden en ilginç olanı üreticilerimizin kurudaki inekleri yetersiz beslemesi; nedeni yavru çok büyük olur doğum zor gerçekleşir kanısındır.

Bu tamamen yanlış bir uygulamadır. Bu yanlış uygulamanın sonunda ortaya çıkan doğum sonrası hastalıkları, buzağının çeşitli hastalıklara dayanıklılığını azalması, annenin süt verimlerinde düşüşlerin olması kaydedilmiştir. İneklerde gebeliğin son 6-8 haftası

yavrunun en çok geliştiği dönemdir. Yavru gebeliğin ilk 6 ayında doğum ağırlığının %10'nun, son 6 haftasında ise %65'ini kazanır. Durum böyle olunca annenin beslenmesi gereklidir. Kuruda 10 kg süt veriyormuş gibi yem verilmesi gereklidir. Özellikle ineklerimiz kış aylarında gebeliklerinin son aylarını geçiriyorlar. Bu nedenle yeşil yemler yediremiyoruz. Onun için A vitamini ve mineral madde ihtiyaçlarındaki dikkate almamızdır. Bu da bir sonraki gebe kalma şansını arttıracaktır.

YAZARLARIMIZ

- İlyas N.ÖKTEM
Zir.Yük.Müh.
- Faruk GÜRBÜZ
Zir.Yük.Müh.
- Gültekin AKTAŞ
Vet.Hek.
- Mahmut ERKOL
Zir.Tek.
- Lütfü KAŞLI
Zir.Yük.Müh.
- Tahir ÖZGEN
Zir.Müh.
- Doğan KAYGIN
Vet.Hek.
- Dursun KARAIŞLI
Vet.Hek.

TOMBİS ABLA

Son günlerde, yemlerde bulunan zehirli bir maddenin, tavuk çiftliklerinde çok büyük ölümlere neden olduğunu, aynı zamanda bu zehirli madde ile bulaşık yem ve gıdaların kanser yaptığını duyuyoruz. Gerçi, biz Pınar'ın sağlıklı, besleyici, kaliteli ve güvenilir yemlerini yiyoruz ama, yinede ortalıkta dolaşan haberlerden zaman zaman kuşulanıyoruz. Hele, bizim meraklı Karakız, bu haberlerden çok etkileniyor. Hem kendisi huzursuz oluyor, hemde bizleri huzursuz ediyor. Bu konuda, bir açıklama yaparsanız, memnun olur, seviniriz. Sevgilerimizle.

Sevgili Kızım, konuyu kısaca anlatayım: İstanbul'da bir yem fabrikasının yaptığı tavuk ve piliç yemlerini kullanan bazı tavuk çiftliklerinde çok sayıda ölümlerin görülmesiyle olay ortaya çıkmıştır. Yapılan araştırmalar neticesinde, ölümlerin, yemlerdeki iyi kurutulmamış mısırın küflenmesi ve bu küflerin oluşturduğu AFLOTOKSİN adlı zehirli maddeden kaynaklandığı ileri sürülmüştür. Fakat, Aflotoksin zehirli maddenin, mısırdan mı, yoksa başka bir maddeden mi ileri geldiği hususu tartışılıyor.

Uzmanların, bu konuda açıklamalarına göre, Aflotoksin, iyi kurutulmamış, rutubet oranı yüzde 15'in üstünde olan yem maddelerinde veya yemlerin rutubetli yerlerde depolanmasında küflenmeleri sonucu teşekkül etmektedir. Yemlerde küf görüntüsü ortadan kalkmış olsa bile, Aflotoksin teşekkül etmişse bu gibi yemler daima tehlikeli olmaktadır. Kanser yapma etkisi olan Aflotoksin, yemlerden ete ve yumurtaya geçmektedir. Aflotoksinli gıdaları uzun süre alanlarda, zehirlenmeler, özellikle karaciğer ve böbrek kanseri olmaktadır. Sevgili Kızım, bu açıklamamızdan anlaşılıyor ki, sizler için endişe edilecek ve korkulacak herhangi bir durum yok. Mektubunuzda belirttiğiniz gibi, Pınar'ın sağlıklı, güvenilir yemleriyle beslenmektedirsiniz. Bu sizler için bir sağlık garantisidir. Çünkü Pınar Yem Fabrikasında yem ham maddeleri ve hazırlanan yemler, laboratuvarlarda uzman ve teknik elemanların sağlıklı ve kalite kontrolünden geçtikten sonra, sizlere ulaştırılmaktadır.

Bu arada, sahiplerinize ürettikleri mısır, arpa, yulaf, fiğ gibi yem maddelerini iyice kurutmalarını, yemleri havadar, rutubetsiz yerlerde saklamalarını ve küflü yemleri katiyen sizlere vermelerini hatırlatalım.

Sağlıklı yaşantılar ve günler dileklerimizle.

Pınar Suni Tohumlama dört yaşında

Gültekin AKTAŞ
Veteriner Hekim

Zaman, su misali akıp, geçiyor. Yıl 1985, sanki dün gibi. Pınar Suni Tohumlama Teşkilatının, en kısa zamanda kurulması için gösterilen o gayretler, çalışmalar ve uğraşlar neydi? Türkiye'nin ilk özel suni tohumlama kuruluşu olacağı sevinci, çalışmalarını hızlandırıyor, yorgunlukları unutturuyordu.

Bir taraftan özel teşebbüse suni tohumlama yapma yetkisi veren Yönetmeliğin istediği belgeler hazırlanıyor, koşullar yerine getiriliyor diğer taraftan ülkemiz şartlarına en uygun özel suni tohumlama teşkilatı araştırılıyor, alet, malzeme ve damızlık boğaların dondurulmuş tohumlarının ithaline çalışılıyordu. Aynı zamanda, Pınar üreticilerinin bulunduğu bölgelerde, serbest çalışan veteriner hekimlerle işbirliği ve anlaşmalar yapılarak Pınar Suni To-

humlama Merkezleri kuruluyordu.

Bütün bu işlemlerin tamamlanması, kolay olmadı, tam bir yılı aldı. Nihayet 3 Ocak 1986 günü, İzmir, Manisa, Aydın, Denizli ve Burdur illerinde açılan 8 Pınar Suni Tohumlama Merkezinde sığır suni tohumlamasına başlandı.

Pınar Suni Tohumlamanın kuruluş amacı ve çalışma ilkeleri, diğer özel suni tohumlama kuruluşlarından farklıdır. Pınar Suni Tohumlamanın başlıca amacı, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığının Ege Bölgesindeki süt ve et sığirciliğini geliştirme ve ıslah çalışmalarına katkıda bulunmaktır. Özellikle, Pınar Suni Tohumlama Teşkilatı, bir çok fedekarlıklarla yurt dışından ithal ettiği yavru denemeleri yapılmış, kalıtsal verim özellikleri üstün, süt ve yağ verimleri fazla damızlık Holstein, İsviçre Esmeri ve Simmental boğa tohumlarını karıştırmaksızın maliyet fiyatına yetiş-

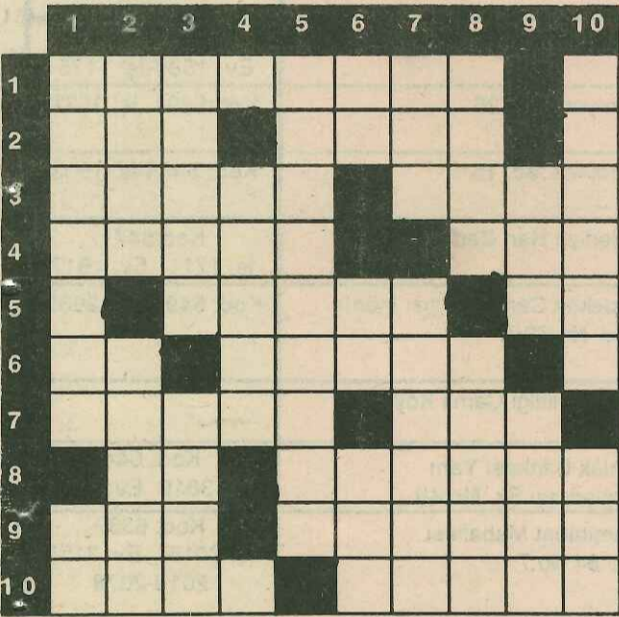
tiricilerin istifdelerine sunmaktadır.

Bu hizmet anlayışına, Pınar Suni Tohumlama sözleşmeli veteriner hekimlerinin, teknisyenlerinin bölgelerinde Pınar Suni Tohumlamanın tanıtılması ve benimsetilmesinde gösterdikleri gayret ve uygulamalardaki başarıları eklenince, Pınar Suni Tohumlama sağlıklı büyümekte ve gelişmektedir.

Nitekim, ilk kurulduğu 1986 yılında, Pınar Suni Tohumlama Merkezlerinde (912) baş inek tohumlanmışken, 1987 yılında tohumlanan inek sayısı (2122) başa, 1988 yılında ise (4493) başa yükselmiştir. Her yıl, bir evvelki yıla kıyasla bir misli daha fazla inek tohumlanmıştır. Tohumlanan ineklerde gebelik oranı, birinci tohumlamada % 70-75, ikinci ve üçüncü tohumlamada ise %85-90'dır. 1986 yılında, 8 suni tohumlama merkezi, 1989'da 16'ya yükselmiştir. Pınar Suni Tohumlama Merkez sayısının 20'e, bu merkezlerde tohumlanacak inek sayısının yılda 10.000'e çıkarılması hedeflenmiştir.

Ümit ediyoruz ki, Pınar Suni Tohumlama Teşkilatı, faaliyete geçtiği günden beri göstermekte olduğu disiplinli, teknik ve başarılı çalışmalarıyla hedefine kısa zamanda ulaşacaktır. Pınar Suni Tohumlama Teşkilatının kurulmasında ve gelişmesinde emeği geçenleri ve hali hazırda öngörülen hedeflere ulaşılmasında gayret gösteren ve çalışan bütün personeli, bu yıl dönümünde, kutlar; Pınar Suni Tohumlama Teşkilatına, nice başarılı yıllar dileriz.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1-Türkiye'nin en kaliteli yemini üreten fabrika 2-Mesafe-Geri verme 3-Tersi bir erkek ismi-Bir nehir adı 4-Bir şeker cinsi-Bir nehir adı 5-Tersi zengin olmayan-İsim 6-Bir besin adı-Kesici bir alet 7-Erkeklerde bulunur 8-Radyumun simgesi-Asillik 9-Adale-Bakmakla yükümlü olan kişi 10-Bir erkek ismi-Tersi kıyı

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1-Bir yumru bitkisi-Tersi bir silah 2-Uzak-Saçlarımızı tararız 3-Az bulunan-Para orada saklanır 4-Tersi anıt 5-Tersi bir ilimiz 6-Bir ünlem-Tok olmayan-Sarmaktan bir emir 7-Hal-Eski bir dayak şekli 8-Otlak-İnce olmayan 9-Baston-Ölüm saati 10-Şiir tipi-Tersi varolmayan.

Geçen sayının çözümü

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
1 P I N A R E T R İ K
2 S O N E K R
3 A Z A M A K A L E
4 R A S Y O N Z A M
5 A K T A R İ M H A
6 Z İ R K A
7 İ T İ M E H M A
8 E N E G U V O N
9 Ü R E B A R R A
10 M E V E Z İ P İ C

HEDİYE KAZANAN OKUYUCULARIMIZ

Ertan İLHAN
Evsekler Köyü No: 81
Koçarlı/AYDIN

Behlül Onursal ASLAN
İstiklal İlkokulu
TAVAS

Fetullah ERÇİN
Aydın/KORKUTELİ

Hüseyin SAĞCAN
Yüksel Köyü
Dinar/AFYON

PINAR

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR

PINAR

Süt Mamülleri Sanayi A.Ş. adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Olgun ERGÜZ
Genel Yönetmen
İlyas N.ÖKTEM

YAZIŞMA ADRESİ: PINAR GAZETESİ P.K. 904- İZMİR

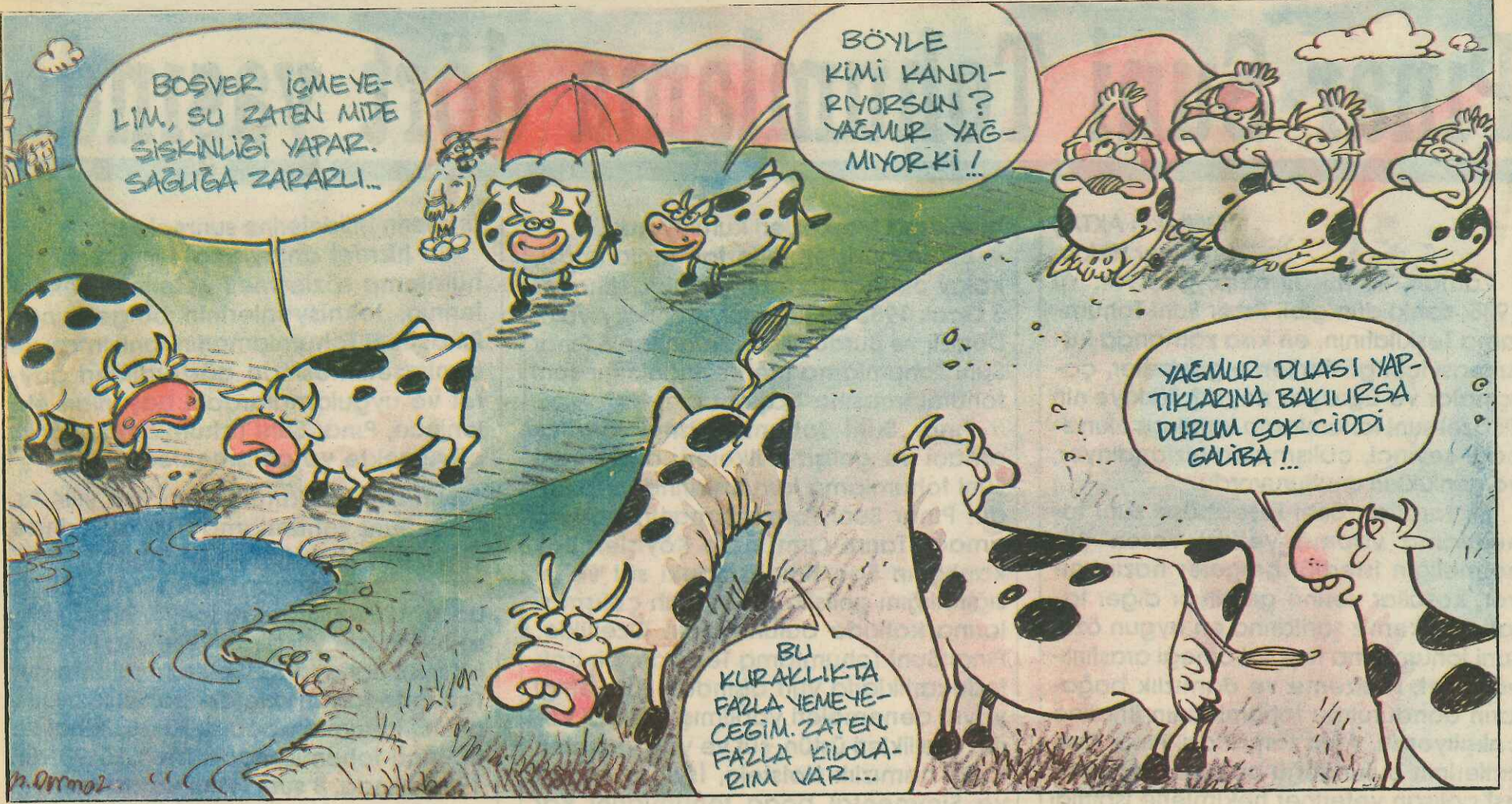
● Gazetemiz Basın Ahlak Yasasına uyar ● Kaynak gösterilmek suretiyle gazetemize ait yazı ve resimler yayınlanabilir. ● Gönderilen yazı ve resimler yayınlanmasın ve basılmasın iade edilmez. ● Yayınlanan yazı ve resimler imza sahiplerinin fikirleri olup, PINAR bunlardan bir sorumluluk kabul etmez.

İDARE YERİ:

PINAR Süt Mamülleri Sanayi A.Ş. Kemalpaşa Yolu
İZMİR tel: 18 20 30

MEMLEKET Gazetecilik ve Matbaacılık
Tesislerinde hazırlanmış ve basılmıştır.
İşçiler Caddesi 95/D - İZMİR

Tel: 25 50 80 - 25 33 99

Pınar Suni Tohumlama Merkezlerini Tanıyalım

Pınar Suni Tohumlama, bu Ocak ayında dört yaşına girdi. Kurulduğu tarihten itibaren, başarılı çalışmalarıyla Pınar Suni Tohumlama, yetiştirici ve üreticilerin güven ve takdirini kazanmış ve kazanmaya devam etmektedir. Pınar Suni Tohumlamaya yetiştiricilerin gösterdikleri bu yakın ilgi, onun, gelişmesini ve bölgede yaygınlaşmasını teşvik etmektedir. Nitekim kurulduğu tarihte 8 olan suni tohumlama merkezi, hali hazırda 16'ya yükselmiştir. Bu merkezlerde çalışan veteriner hekim ve suni tohumlama teknisyenlerinin adları ve adresleri cetvelde gösterilmiştir.

Pınar Suni Tohumlama Merkezlerinin bulunduğu bölgelerde, ineklerine suni tohumlama yaptırmak isteyen yetiştiriciler, bu merkezlere başvurdukları takdirde, süt ve yağ verimleri fazla, kalıtsal verim özellikleri üstün, yavru denemeleri yapılmış sütcü Holstein, sütcü-etçi Simmental ve İsviçre Esmeri damızlık boğaların tohumlarıyla ineklerini tohumlatabilirler.

Pınar Suni Tohumlama Merkezlerinin bölge süt ve et sığırcılığının gelişmesinde ve ıslahında şüphesiz büyük hizmetleri ve katkıları olmaktadır. Pınar Suni Tohumlama Merkezlerine ve bundan sonra açılacak yeni merkezlere başarılar, bölge ve ülke hayvancılığına hayırlı ve uğurlu olmasını dileriz.

PINAR SUNİ TOHURLAMA MERKEZLERİ

İli	Merkez	Veteriner Hekim S.T.Teknisyeni Adı ve Soyadı	Adres	Telefon
İZMİR	BAYINDIR	Salih Karayel Veteriner Hekim	Cumhuriyet Meydanı No:4	Kod: 5468 Ev: 1589-İş: 1175
	ÖDEMiŞ	Mehmet Çelikkaleli Veteriner Hekim	Hürriyet Cad. 26	Kod:5491 İş: 3537
	KİRAZ	Ercan Ekici Veteriner Hekim	Hürriyet Cad. 15	Kod: 5485 İş: 1533
	TİRE	Mustafa Kurtuluş Veteriner Hekim	Belediye Han Cad. 14/B	Kod:5471 İş: 1711 Ev: 1917
	TORBALI	Nejat Karagözoğlu ve Kemal Altun Veteriner Hekim	Tepeköy Camii Karşısı İnönü Cad. No:60/A	Kod: 549 İş: 12969
	SEFERİHİSAR	Muzaffer Çetin S.T.Teknisyeni	Hedef Çiftliği Çamlı Köyü	
MANİSA	SALİHLİ	Mustafa Sarıgedik Veteriner Hekim	Emlak Bankası Yanı Bağlarbaşı Sk. No:49	Kod: 644 İş: 13810 Ev:14542
AYDIN	ÇİNE	İrfan Şahin Ziya Yılmaz Yücel Doygun Veteriner Hekim	Hamitabat Mahallesi No:64 No:7	Kod: 6337 İş: 2016 Ev: 3159 2018-2078
	NAZİLLİ	Bedrettin Şenay Veteriner Hekim	Yeni Mah.Ordu Cad. 140 Sok. No:1	Kod: 637 Ev: 14716
DENİZLİ	TAVAS	Hilmi Karaslı Veteriner Hekim	Kabristan Cad. No:7	Kod: 6223 İş: 1934
BURDUR	MERKEZ	H.Hüseyin Pala Rıza Çelik Veteriner Hekim	Konak Mah.Uğur Sok. No:21	Kod: 325 İş: 23720
	BUCAK	Sadettin Ertunç Veteriner Hekim	Cumhuriyet Caddesi Dişçi Pasajı No:204	Kod: 3225 İş: 2847
KÜTAHYA	SİMAV	İhsan Göçkan S.T.Teknisyeni	Yeni Mahalle 1 Sokak No:210	Kod: 2381 İş: 1500
MUĞLA	MERKEZ	Necati Demirel Tahsin Gümüş Hürşit Öztürk Veteriner Hekim	Orhaniye Mah. Marmaris Bulv. Tekel Karşısı No:11 Gökova Tel: 1425-26	Kod: 6111 İş: 2960 Ev: 3765-4590
	MİLAS	Ali Dikmen Veteriner Hekim	Belediye Karşısı No:59	Kod: 6131 İş: 3967 Ev: 2212
ANTALYA	KORKUTELİ	R.Kerim Özkan Veteriner Hekim Ramazan Sarıçay S.T.Teknisyeni	Hükümet Konağı Karşısı	Kod: 3223 Ev: 1534